

Beoordeling

Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft veroordeelde bij arrest van 9 september 2015 in de strafzaak met parketnummer 21-006217-14 veroordeeld voor het medeplegen van het in de uitoefening van een bedrijf opzettelijk handelen in strijd met een in artikel 3 onder B van de Opiumwet gegeven verbod, meermalen gepleegd, en voor het in de uitoefening van een bedrijf opzettelijk handelen in strijd met een in artikel 3 onder B van de Opiumwet gegeven verbod, waarbij deze gedragingen zijn gepleegd gedurende diverse periodes tussen juli 2009 en maart 2014.

Ten aanzien van het verweer van de verdediging dat de wederrechtelijkheid van het verkregen voordeel niet vaststaat, oordeelt de rechtbank als volgt. Zowel de rechtbank als het gerechtshof heeft in de strafzaak vastgesteld dat veroordeelde wederrechtelijk heeft gehandeld. De Hoge Raad heeft het cassatieberoep dat tegen het arrest van het gerechtshof in de strafzaak was ingesteld verworpen, en daarmee is definitief komen vast te staan dat veroordeelde strafbare feiten heeft gepleegd. Het arrest van de Hoge Raad vermeldt op dit punt dat het cassatiemiddel “berust op de opvatting dat aan de bewezenverklaarde gedragingen – kort gezegd: het bedrijfsmatig telen van hennep, meermalen gepleegd – de wederrechtelijkheid ontvalt doordat die hennepsteelt uitsluitend plaatsvindt volgens een verantwoord, niet op winstbejag gericht productieproces ten behoeve van de levering aan gedoogde coffeeshops, waarbij onder meer verschuldigde belasting wordt betaald, goede kwaliteit wordt geleverd en geen overlast wordt veroorzaakt. Die opvatting is onjuist. De omstandigheid dat de vraag of de levering van hennep aan gedoogde coffeeshops onder bepaalde (vergunningen-)voorwaarden gedoogd zou kunnen worden onderwerp is van maatschappelijk en politiek debat, leidt niet tot een ander oordeel.”

Andere dan de hierboven door de Hoge Raad genoemde kenmerken waaronder de hennepsteelt door veroordeelde plaatsvond, zijn door de verdediging niet aangedragen als redenen waarom de wederrechtelijkheid aan het handelen van veroordeelde zou ontbreken. Ook overigens ziet de rechtbank geen redenen om vast te stellen dat het voordeel door veroordeelde niet wederrechtelijk is verkregen.

Met betrekking tot de op handen zijnde wet- en regelgeving ten behoeve van uniforme experimenten met het gedoogd telen van hennep stelt de rechtbank vast dat het hier gaat om een wetsvoorstel dat nog niet is aanvaard. Bovendien wordt het telen van hennep, wanneer voornoemd wetsvoorstel wordt aanvaard, onderworpen aan een vergunningenstelsel. Dat aan veroordeelde op grond van zijn manier van telen een dergelijke vergunning zou zijn verleend, staat geenszins vast. Dat brengt mee dat de rechtbank het verweer van de verdediging dat hierdoor de wederrechtelijkheid aan het voordeel komt te ontvallen, verwierpt.

De verdediging heeft voorts aangevoerd dat het wederrechtelijk verkregen voordeel niet kan worden vastgesteld op grond van de zich in het dossier bevindende 'rapporten berekening wederrechtelijk verkregen voordeel'. Voor de berekening zou niet kunnen worden aangesloten bij de uitgangspunten van het BOOM-rapport, omdat die uitgangspunten zien op de “doorsneekwekerij” en veroordeelde geen doorsneekweker is.

De rechtbank overweegt dat de verdediging deze stelling op geen enkele wijze heeft onderbouwd. Zo heeft de verdediging in het geheel geen stukken overlegd met daarin een alternatieve berekening van het verkregen voordeel.

De rechtbank constateert daarenboven dat de politie in bovengenoemde rapporten juist is uitgegaan van de verklaring van de medeveroordeelde over de kweekperiode en de verkregen opbrengsten per oogst. Bovendien is er in die berekeningen, daar waar er onduidelijkheid bestond over de opbrengst en/of de kosten, steeds uitgegaan van de voor veroordeelde meest voordelige situatie. Het rapport moet daarom worden geacht een voldoende nauwkeurige schatting op te leveren van het wederrechtelijk verkregen voordeel, dat de specifieke omstandigheden in aanmerking neemt waaronder veroordeelde hennep heeft geteeld. De rechtbank verworpt de stelling van de verdediging en de rechtbank zal bovengenoemde rapporten als uitgangspunt nemen voor de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel.

De verdediging heeft de rechtbank verzocht om het te schatten wederrechtelijk voordeel met 2/3 te verminderen, omdat het voordeel dat verdachte heeft genoten substantieel kleiner is dan dat van de doorsneekweker. De rechtbank overweegt dat de verdediging ook dit verzoek op geen enkele wijze heeft onderbouwd.

Ook overigens is niet gebleken van feiten en omstandigheden, op grond waarvan het door veroordeelde te betalen bedrag lager zou moeten worden vastgesteld dan op het bedrag van het geschatte voordeel.

De verdediging heeft voorts naar voren gebracht dat uit het vonnis in de strafzaak blijkt dat veroordeelde belasting heeft betaald over de inkomsten uit de hennep teelt. De afgedragen belasting moet volgens de verdediging om die reden worden afgetrokken van het wederrechtelijk verkregen voordeel.

De rechtbank overweegt het volgende. Uit de Memorie van Toelichting bij (het gewijzigde) artikel 36e van het Wetboek van Strafrecht valt onder meer het volgende op te maken. Een Nederlandse belastingplichtige is belasting verschuldigd over het door hem wederrechtelijk verkregen voordeel. Voor zover dat voordeel hem echter weer wordt ontnomen, wordt de belastingheffing ook weer ongedaan gemaakt.

Dit fiscale mechanisme brengt mee dat de strafrechter bij de bepaling van het voor ontneming in aanmerking te brengen bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel geen rekening zal dienen te houden met de belastingheffing. Enerzijds behoudt de fiscus de eigen, uit de wet voortvloeiende, heffings- en invorderingsbevoegdheden, welke geheel onafhankelijk van strafvorderlijke procedures, met inbegrip van strafrechtelijk financieel onderzoek en ontnemingsprocedures, worden uitgeoefend. Anderzijds behoeven het openbaar ministerie en de strafrechter zich niet te verdiepen in de fiscale consequenties van de toepassing van de ontnemingsmaatregel en kunnen zij een verweer dat over het vastgestelde bedrag aan wederrechtelijk verkregen voordeel reeds belasting is betaald of nog belasting zal worden betaald, passeren.

Tegen deze achtergrond en gezien de vaste jurisprudentie van de Hoge Raad die deze lijn volgt, zal de rechtbank de onderhavige kostenpost niet betrekken bij de berekening van het aan de veroordeelde te ontnemen bedrag.

De rechtbank zal gelet op het bovenstaande het wederrechtelijk verkregen voordeel vaststellen op € 128.499,21 en € 46.489,28.

Tot slot heeft de verdediging de rechtbank verzocht om de terugbetalingsverplichting op nihil te stellen, gelet op alle bijzondere omstandigheden van de zaak. Veroordeelde heeft veel verloren. Zij heeft na de uitspraak van de rechtbank geen hennep meer geteeld en heeft geen inkomen meer. Veroordeelde bevindt zich nu in een veel slechtere financiële positie dan voordat zij begon met het telen van hennep. Daar komt nog bij dat mede door het vonnis van de rechtbank Noord-Nederland in de zaak van veroordeelde een wijziging in de Opiumwet is aangenomen. Daarnaast blijkt uit het Regeerakkoord 2017 dat de regering begint met een experiment dat het telen van hennep mogelijk maakt op de wijze waarop veroordeelde dat al deed. Juist de Nederlandse overheid heeft volgens de verdediging voordeel genoten door het telen van veroordeelde, net als bij gedoogde coffeeshops. Het kan niet de bedoeling zijn om de overheid nu nog meer te laten profiteren door in deze zaak wederrechtelijk verkregen voordeel vast te stellen.

De rechtbank oordeelt als volgt. Volgens vaste jurisprudentie van de Hoge Raad dient een beroep op een gebrek aan financiële draagkracht in beginsel in de executiefase aan de orde te komen. Op grond van artikel 36e, vijfde lid, van het Wetboek van Strafrecht kan de rechter

het te betalen bedrag lager vaststellen dan het geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel. Hierbij dient de rechter te beoordelen of aanstonds duidelijk is dat de betrokkene op dat moment en in de toekomst naar redelijke verwachting geen financiële draagkracht heeft of zal hebben.

De rechtbank is van oordeel dat thans, mede door een gebrek aan concrete onderbouwing van het verweer, niet aannemelijk is geworden dat de veroordeelde niet in staat zou zijn om aan de verplichting tot betaling aan de Staat te voldoen. De verdediging heeft de rechtbank geen enkele inzage gegeven in de huidige financiële situatie van veroordeelde.

De rechtbank ziet daarom geen reden om de terugbetalingsverplichting op nihil te stellen. Mocht in de toekomst blijken dat er geen of onvoldoende financiële draagkracht aanwezig is, dan zal daarover desgewenst in de executiefase kunnen worden geoordeeld.

Ook de overige door de verdediging naar voren gebrachte feiten en omstandigheden geven de rechtbank geen aanleiding om de terugbetalingsverplichting op nihil te stellen.

Verplichting tot betaling aan de Staat

Het voorgaande leidt ertoe dat aan de veroordeelde, ter ontneming van het door haar wederrechtelijk verkregen voordeel, de verplichting dient te worden opgelegd tot betaling aan de Staat van een bedrag van (€ 128.499,21 : 2 =) **€ 64.249,60** (afgerond) en een bedrag van (€ 46.489,28 : 2 =) **€ 23.244,64**.